

II

(Съобщения)

СЪОБЩЕНИЯ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

Критерии за анализа на съвместимостта с вътрешния пазар на държавна помощ за насърчаване изпълнението на важни проекти от общоевропейски интерес

(2014/С 188/02)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Настоящото съобщение дава насоки относно оценката съгласно правилата за държавна помощ на публичното финансиране на важни проекти от общоевропейски интерес (ВПОИ).
2. ВПОИ могат да представляват много важен принос за икономическия растеж, заетостта и конкурентоспособността на промишлеността и икономиката на Съюза с оглед на техните положителни вторични последици за вътрешния пазар и европейското общество.
3. ВПОИ дават възможност за обединяване на знания, експертен опит, финансови ресурси и икономически субекти от целия Съюз, така че да се преодолеят значима пазарна неефективност или съществени системни слабости и обществени предизвикателства, към които не би могло да се подходи по друг начин. Те са предназначени да обединяват публичния и частния сектор за предприемането на широкомащабни проекти, които носят значителни ползи за Съюза и неговите граждани.
4. ВПОИ могат да бъдат от значение за всички политики и действия за постигане на общоевропейски цели, по-специално по отношение на целите на „Европа 2020“⁽¹⁾, водещите инициативи на Съюза и неговите основни области на икономически растеж, като например главните базови технологии⁽²⁾ (ГБТ).
5. В инициативата за модернизиране на държавната помощ (МДП)⁽³⁾ се призовава държавната помощ да бъде насочена към цели от общоевропейски интерес в съответствие с приоритетите на стратегията „Европа 2020“, за да се преодолеят пазарна неефективност или други значителни системни слабости, които пречат на стимулирането на растежа и заетостта и на изграждането на интегриран, динамичен и конкурентен вътрешен пазар. Внедряването на ВПОИ често изисква значително участие на публичните органи, тъй като пазарът не би финансирал такива проекти при други условия. В случай че публичното финансиране на такива проекти представлява държавна помощ, настоящото съобщение определя приложимите правила, за да се гарантира запазването на равнопоставеността в рамките на вътрешния пазар.

⁽¹⁾ Съобщение на Комисията „Европа 2020 — Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“, COM(2010) 2020 окончателен, 3.3.2010 г.

⁽²⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Европейска стратегия за главните базови технологии – мост към растеж и заетост“, COM(2012) 341 final, 26.6.2012 г.

⁽³⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, до Съвета, до Европейския икономически и социален комитет и до Комитета на регионите — Модернизиране на държавната помощ на ЕС (МДП), COM(2012) 209 final, 8.5.2012 г.

6. Правила относно публичното финансиране на ВПОИ вече са установени в „Рамка за научни изследвания, развитие и иновации“⁽¹⁾ и в „Насоки за държавна помощ за опазване на околната среда“⁽²⁾, в които се дават насоки относно прилагането на член 107, параграф 3, буква б) от Договора за функционирането на Европейския съюз (наричан по-долу „Договора“). МДП представлява добра възможност за актуализиране и консолидиране на съществуващите насоки в един-единствен документ, така че да бъдат приведени в съответствие с целите на „Европа 2020“ и на МДП, както и за разпространето им към други области, в които подобни насоки могат да бъдат приложими. Следователно настоящото съобщение заменя всички действащи разпоредби относно ВПОИ. По този начин настоящото съобщение предоставя на държавите членки специални и интердисциплинарни насоки, предназначени да подкрепят разгръщането на важни съвместни проекти, които насърчават общоевропейските интереси.
7. В член 107, параграф 3, буква б) от Договора се предвижда, че помощите за насърчаване изпълнението на важен проект от общеевропейски интерес могат да се считат за съвместими с вътрешния пазар. В съответствие с това настоящото съобщение представя насоки за критериите, които Комисията ще прилага за оценката на държавна помощ за насърчаване изпълнението на ВПОИ. В него първо се определя обхватът, а след това се предоставя списък с критерии, които Комисията ще използва, за да прецени естеството и значението на такива проекти за целите на прилагането на член 107, параграф 3, буква б) от Договора. След това се обяснява как Комисията ще оценява съвместимостта на публичното финансиране на ВПОИ съгласно правилата за държавна помощ.
8. Настоящото съобщение не изключва възможността помощите за насърчаване изпълнението на ВПОИ да могат също да бъдат приети за съвместими с вътрешния пазар въз основа на други разпоредби на Договора, а именно член 107, параграф 3, буква в) от Договора, и техните правила за прилагане. Нормативната уредба на държавната помощ е понастоящем в процес на модернизиране с цел да се предоставят на държавите членки по-големи възможности за субсидиране на важни проекти, с които се преодоляват пазарна неефективност и предизвикателства на сближаването в различни области с оглед насърчаването на устойчив растеж и работни места. Тези разпоредби обаче може да не съответстват напълно на значимостта, особеностите и характеристиките на ВПОИ, които могат да изискват специални разпоредби по отношение на допустимостта, съвместимостта и процедурите, които са изложени в настоящото съобщение.

2. ОБХВАТ НА ПРИЛАГАНЕ

9. Настоящото съобщение се прилага за ВПОИ във всички сектори на икономическата дейност.
10. Настоящото съобщение не се прилага за:
  - а) мерки, включващи помощ за предприятия в затруднено положение по смисъла на насоките за спасяване и реструктуриране⁽³⁾ или на които и да е последващи насоки, както са изменени или заменени;
  - б) мерки, включващи помощ за предприятия, които са обект на неизпълнено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което дадена помощ се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар;
  - в) мерки за помощ, които сами по себе си, поради придружаващите ги условия или поради метода на тяхното финансиране, водят до неотделимо нарушение на законодателството на Съюза⁽⁴⁾, и по-специално:
    - мерки за помощ, при които отпускането на помощ е обвързано със задължението седалището на бенефициера да се намира в съответната държава членка или основното му място на установяване да бъде в тази държава членка,
    - мерки за помощ, при които предоставянето на помощ е обвързано със задължението бенефициерът да използва национално произведени стоки и услуги,

⁽¹⁾ Рамка на Общността за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (ОВ С 323, 30.12.2006 г., стр. 1).

⁽²⁾ Насоки на Общността относно държавната помощ за защита на околната среда (ОВ С 82, 1.4.2008 г., стр. 1).

⁽³⁾ Насоки на Общността относно държавната помощ за спасяване и реструктуриране на предприятия в затруднено положение (ОВ С 244, 1.10.2004 г., стр. 2). Както е обяснено в точка 20 от посочените насоки, предвид факта, че е застрашено самото му съществуване, едно предприятие в затруднение не може да се разглежда като подходящо средство за постигането на други публични цели на политиката, докато не бъде осигурена неговата жизнеспособност.

⁽⁴⁾ Вж. например Решение от 19 септември 2000 г. по дело *Федерална република Германия/Комисия на Европейските общности* (C-156/98, Recueil, стр. I-6857, точка 78) и Решение от 22 декември 2008 г. по дело *Société Régie Networks/Direction de contrôle fiscal Rhône-Alpes Bourgogne* (C-333/07, Сборник, стр. I-10807, точки 94—116).

— мерки за помощ, които ограничават възможността бенефициерът да се възползва от резултатите от научноизследователска и развойна дейност и иновации в други държави членки.

3. КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ

11. При определяне на това дали даден проект попада в обхвата на член 107, параграф 3, буква б) от Договора се прилагат следните критерии:

3.1. Определение на проект

12. Предложението за помощ се отнася до отделен проект, който е ясно дефиниран по отношение на целите му, както и условията на изпълнението му, включително участниците в него и финансирането му ⁽¹⁾.
13. Комисията може също така да приеме за допустим „интегриран проект“, т.е. група отделни проекти, включени в обща структура, „пътна карта“ или програма, насочени към една и съща цел и основани на съгласуван системен подход. Отделните компоненти на интегрирания проект могат да се отнасят до отделни нива на веригата на доставка, но трябва да се допълват и да са необходими за постигането на важна европейска цел ⁽²⁾.

3.2. Общоевропейски интерес

3.2.1. Общи кумулативни критерии

14. Проектът трябва да допринася по конкретен, ясен и установим начин за една или повече цели на Съюза и трябва да има значително въздействие върху конкурентоспособността и устойчивия растеж на Съюза, като е насочен към справяне с обществени предизвикателства или създаване на стойност в целия Съюз.
15. Проектът трябва да представлява съществен принос към целите на Съюза, например като бъде от основно значение за стратегията „Европа 2020“, европейското научноизследователско пространство, европейската стратегия за главните базови технологии ⁽³⁾, енергийната стратегия за Европа ⁽⁴⁾, рамката за 2030 година за политиките в областта на климата и енергетиката ⁽⁵⁾, европейската стратегия за енергийна сигурност ⁽⁶⁾, стратегията на Европа в областта на електрониката, трансевропейските транспортни и енергийни мрежи, както и водещите инициативи на Съюза като „Съюз за иновации“ ⁽⁷⁾, „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“ ⁽⁸⁾, „Европа за ефективно използване на ресурсите“ ⁽⁹⁾ или „Индустриална политика за ерата на глобализацията“ ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ Когато два или повече проекта за научноизследователска и развойна дейност не са ясно отделени един от друг, и в частност, когато нямат независеща една от друга вероятност за технологичен успех, те трябва да се разглеждат като един проект. Помощ за проект, който просто води до промяна в местоположението на проекта в рамките на Европейското икономическо пространство (ЕИП), без да се променя естеството, размерът или обхватът на проекта, няма да се приема за съвместима.

⁽²⁾ Отделен проект и интегриран проект се наричат по-долу „проект“.

⁽³⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Европейска стратегия за главните базови технологии – мост към растеж и заетост“, COM(2012) 341 final, 26.6.2012 г.

⁽⁴⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите – „Енергетика 2020 – Стратегия за конкурентоспособна, устойчива и сигурна енергетика“, COM(2010) 639 окончателен.

⁽⁵⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, „Рамка за политиките в областта на климата и енергетиката през периода 2020—2030 година“ – COM(2014) 15 final.

⁽⁶⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета „Европейска стратегия за енергийна сигурност“, COM(2014) 330 final.

⁽⁷⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите – „Водеща инициатива на стратегията „Европа 2020“ – Съюз за иновации, COM(2010) 546 окончателен, 6.10.2010 г.

⁽⁸⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите – „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“, COM(2010) 245 окончателен/2, 26.8.2010 г.

⁽⁹⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите – „Европа за ефективно използване на ресурсите – водеща инициатива на стратегията „Европа 2020“, COM(2011) 21, 26.11.2011 г.

⁽¹⁰⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, „Интегрирана индустриална политика за ерата на глобализацията – Извеждане на преден план на конкурентоспособността и устойчивото развитие“, COM(2010) 614 окончателен, 28.10.2010 г.

16. Проектът трябва по принцип да включва повече от една държава членка⁽¹⁾ и ползите от него не трябва да се ограничават до финансиращите държави членки, а да се простират върху широка част от Съюза. Ползите от проекта трябва да бъдат ясно определени по конкретен и установим начин⁽²⁾.
17. Ползите от проекта не трябва да се ограничават до съответните предприятия или отрасли, а трябва да имат по-широко значение и приложение за европейската икономика или общество чрез положителни вторични последици (като например да имат системен ефект на множество нива на веригата за създаване на стойност или за разположените нагоре или надолу по веригата пазари, или да имат алтернативни употреби в други отрасли или преминаване към друг вид транспорт), ясно определени по конкретен и установим начин.
18. Проектът трябва да включва съфинансиране от бенефициера.
19. Проектът трябва да спазва принципа за постепенно прекратяване на вредните за околната среда субсидии, отбелязан в Пътната карта за ефективно използване на ресурсите⁽³⁾, както и в поредица заключения на Съвета⁽⁴⁾.

3.2.2. Общи положителни показатели

20. В допълнение към основните кумулативни критерии в раздел 3.2.1 Комисията ще възприеме по-благоприятен подход, когато:
  - а) проектът е изготвен по такъв начин, че да се даде възможност на всички заинтересовани държави членки да участват, като се имат предвид видът на проекта, преследваната цел и неговите нужди от финансиране;
  - б) изготвянето на проекта включва Комисията или юридическото лице, на което Комисията е делегирала своите правомощия, като например Европейската инвестиционна банка;
  - в) изборът на проекта включва Комисията или юридическото лице, на което Комисията е делегирала своите правомощия, при условие че този орган действа за тази цел само като изпълнителна структура;
  - г) управленската структура на проекта включва Комисията – или юридическото лице, на което Комисията е делегирала своите правомощия – и няколко държави членки;
  - д) проектът включва значителни взаимодействия по отношение на броя на партньорите, участието на организации от различни сектори или участието на предприятия с различна големина;
  - е) проектът включва съфинансиране от фондове на Съюза⁽⁵⁾.

3.2.3. Специфични критерии

21. Проектите за НИРДИ трябва да имат значителен иновационен характер или да представляват важна добавена стойност по отношение на НИРДИ с оглед на съвременните постижения в съответния сектор.
22. Проектите, включващи промишлено внедряване, трябва да дават възможност за разработването на нов продукт или услуга със значително научноизследователско или иновационно съдържание и/или за внедряването на принципно иновационен производствен процес. Обичайното модернизиране без иновационно измерение на съществуващи съоръжения и разработването на нови версии на съществуващи продукти не се определят като ВПОИ.

⁽¹⁾ С изключение на взаимосвързани научноизследователски инфраструктури и проекти по TEN-T, които са в самата си основа от транснационално значение, тъй като са част от физически свързана трансгранична мрежа или имат съществено значение за засилване на трансграничното управление или оперативната съвместимост на трафика.

⁽²⁾ Самият факт, че проектът се изпълнява от предприятия в различни държави или че научноизследователската инфраструктура впоследствие е използвана от предприятия, установени в различни държави членки, не е достатъчен за определянето му като ВПОИ. Съдът потвърди политиката на Комисията да приема, че даден проект може да бъде описан като проект от общоевропейски интерес по смисъла на член 107, параграф 3, буква б), когато той образува част от транснационална европейска програма, подкрепена съвместно от няколко правителства на държави членки, или е резултат от съгласувани действия на няколко държави членки за борба с обща заплаха. Решение от 8 март 1988 г. по съединени дела C-62/87 и 72/87 *Exécutif régional wallon u SA Glaverbel/Комисия* (Recueil, стр. 1573, точка 22).

⁽³⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — „Пътна карта за ефективно използване на ресурсите в Европа“, COM(2011) 571 окончателен, 20.9.2011 г.

⁽⁴⁾ Например в заключенията на Европейския съвет от 23 май 2013 г. бе потвърдена необходимостта от постепенно прекратяване на субсидиите за дейности, нанасящи вреда на околната среда или на икономиката, включително за изкопаеми горива, за да се улеснят инвестициите в нова и интелигентна енергийна инфраструктура.

⁽⁵⁾ Финансиране от Съюза, управлявано централно от институциите, агенциите, съвместни предприятия или други органи на Съюза, което не е пряко или косвено под контрола на държавата членка, не представлява държавна помощ.

23. Екологичните, енергийните и транспортните проекти трябва да бъдат от голямо значение за стратегията на Съюза за околната среда, енергията, включително сигурността на енергийните доставки, или транспорта, или да допринасят значително за вътрешния пазар, включително, но не само в тези конкретни сектори.

3.3. Важност на проекта

24. За да бъде определен като ВПОИ, даден проект трябва да бъде важен в количествено или в качествено отношение. Той следва да бъде особено голям по размер или обхват и/или да предполага значително равнище на риск в технологично или финансово отношение.

4. КРИТЕРИИ ЗА СЪВМЕСТИМОСТ

25. При оценяването на съвместимостта с вътрешния пазар на помощ за насърчаване изпълнението на ВПОИ въз основа на член 107, параграф 3, буква б) от Договора Комисията взема предвид критериите, посочени по-долу ⁽¹⁾.
26. Комисията извършва сравнителен тест на помощта, за да оцени дали очакваните положителни ефекти надвишават евентуалните отрицателни ефекти, както е посочено по-долу.
27. С оглед на естеството на проекта Комисията може да приеме, че наличието на пазарна неефективност или други значителни системни слабости, както и приносът към общоевропейски интерес, се предполагат, когато проектът отговаря на критериите за допустимост, посочени в раздел 3 по-горе.

4.1. Необходимост и пропорционалност на помощта

28. Помощта не трябва да субсидира разходите за проект, които едно предприятие така или иначе би поело, и не трябва да компенсира обичайните бизнес рискове от стопанска дейност. Без помощта осъществяването на проекта следва да бъде невъзможно или да бъде в по-малък размер или обхват, или по друг начин, който значително би ограничил очакваните му ползи ⁽²⁾. Помощта се смята за пропорционална, само ако същият резултат не би могъл да бъде постигнат с по-малко помощ.
29. Държавата членка предоставя на Комисията съответна информация относно подпомогнатия проект, както и подробно описание на съпоставителния сценарий, който отговаря на ситуация, при която не се отпуска помощ от държава членка. Съпоставителният сценарий може да се състои в липса на алтернативен проект или в ясно определен и достатъчно предвидим алтернативен проект, разглеждан от бенефициера в неговия вътрешен процес на вземане на решение, и може да се отнася до алтернативен проект, който се осъществява изцяло или частично извън Съюза.
30. При липса на алтернативен проект Комисията проверява дали размерът на помощта не надвишава необходимия минимум за осигуряване на достатъчна рентабилност на подпомогнатия проект, например като прави възможно постигането на вътрешна норма на възвращаемост, съответстваща на стандартния или минималния процент на възвращаемост за сектора или предприятието. За тази цел могат също да се използват стандартната норма на възвращаемост, която се изисква от бенефициера в други инвестиционни проекти от подобно естество, цената на неговия общ капитал или обичайната норма на възвращаемост в съответния отрасъл. Трябва да се отчетат всички съответни очаквани разходи и ползи в целия жизнен цикъл на проекта.
31. Максималният размер на помощта се определя във връзка с установения ликвиден дисбаланс спрямо допустимите разходи. Ако е обосновано от анализа на ликвидния дисбаланс, интензитетът на помощта може да достигне до 100 % от допустимите разходи. Ликвидният дисбаланс се отнася до разликата между положителните и отрицателните парични потоци през жизнения цикъл на инвестицията, сконтирани до настоящата им стойност въз основа на съответен сконтов коефициент, отчитащ необходимата за бенефициера норма на възвращаемост, за да осъществи проекта, а именно с оглед на съответните рискове. Допустимите разходи са определени в приложението ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Според Съда Комисията разполага със свобода на преценка по отношение на оценката на съвместимостта на ВПОИ. Решение от 8 март 1988 г. по съединени дела C-62/87 и 72/87 *Exécutif régional wallon u SA Glaverbel/Комисия* (Recueil, стр. 1573, точка 21).

⁽²⁾ Заявлението за помощ трябва да предхожда започването на работа, което означава започване на строителни работи по инвестицията или поемане на първия твърд ангажимент за поръчка на оборудване или други ангажименти, които правят инвестицията необратима, независимо от хронологичния им ред. Закупуването на земя и подготвителните работи, като например получаване на разрешителни и провеждане на предварителни проучвания за осъществимост, не се считат за започване на работа.

⁽³⁾ В случай на интегриран проект допустимите разходи трябва да бъдат отчетени на равнището на всеки отделен проект.

32. Когато е показано, например чрез вътрешни документи на дружеството, че бенефициерът на помощта е изправен пред ясен избор между осъществяването на подпомаган проект или на алтернативен проект без помощ, Комисията сравнява очакваната нетна настояща стойност на инвестицията в подпомагания проект и в съпоставителния проект, като се отчитат вероятностите от настъпването на различните сценарии за стопанска дейност.
33. В своя анализ Комисията взема предвид следните елементи:
- а) **посочване на желаната промяна:** промяната в поведението, която се очаква като резултат от държавната помощ, т.е. дали тя води до нов проект или до увеличението на размера, обхвата или скоростта на даден проект, трябва да бъде ясно посочена от държавата членка. Промяната в поведението следва да се установи чрез сравнение на очаквания резултат и равнището на предвидена дейност със и без помощ. Разликата между двата сценария показва въздействието на мярката за помощ и нейния стимулиращ ефект;
  - б) **равнище на доходност:** вероятността помощта да има стимулиращ ефект е по-голяма, когато макар проектът сам по себе си да не е достатъчно рентабилен, за да бъде осъществен от частно предприятие, той би генерирал съществени ползи за обществото.
34. За да се преодолеят действителните или потенциалните преки или косвени нарушения на международната търговия, Комисията може да вземе предвид факта, че конкуренти извън рамките на Съюза (през последните три години) пряко или непряко са получили или ще получат помощ с еквивалентен интензитет за сходни проекти. Въпреки това, ако има вероятност нарушаването на международната търговия да настъпи след повече от три години, предвид особения характер на конкретния сектор, референтният период може да бъде съответно удължен. Когато това е въобще възможно, засегнатата държава членка следва да предостави на Комисията достатъчно информация, която ще ѝ позволи да оцени ситуацията, особено по отношение на необходимостта да се отчете конкурентното предимство на конкурент от трета страна. Ако Комисията не разполага с доказателства относно предоставената или предлаганата помощ, тя може да основе решението си също така на косвени доказателства.
35. Когато събира доказателства, Комисията може да използва своите разследващи правомощия⁽¹⁾.
36. Изборът на инструмента за помощ трябва да се извърши с оглед на пазарната неефективност или други значителни системни слабости, които трябва да бъдат преодолені. Например, когато основният проблем е свързан с липсата на достъп до финансиране, държавите членки по принцип трябва да прибегнат до помощ под формата на подкрепа на ликвидността, като например заем или гаранция⁽²⁾. Когато е необходимо също така на предприятието да се осигури определена степен на споделяне на риска, по принцип предпочетеният инструмент за помощ следва да бъде възстановяем аванс. Възстановяемите инструменти за помощ по принцип се разглеждат като положителен показател.
37. Когато това е уместно, целите на енергийната сигурност и енергийната ефективност трябва да бъде взети предвид при анализа.
38. Комисията разглежда в по-благоприятна светлина проекти, които включват съществен собствен принос на бенефициерите или независими частни инвеститори. Приносът на материални и нематериални активи, както и на терени, се отчита по пазарна цена.
39. Изборът на бенефициери чрез състезателна, прозрачна и недискриминационна тръжна процедура се счита за положителен показател.

4.2. Предотвратяване на излишното нарушаване на конкуренцията и сравнителен тест

40. Държавата членка следва да предостави доказателства, че предложената мярка за помощ представлява съответният инструмент на политиката по отношение на целта на проекта. Мярката за помощ няма да се счита за съответна, ако с други инструменти на политиката или с други видове инструменти за помощ, нарушаващи конкуренцията в по-малка степен, е възможно да бъде постигнат същият резултат.

⁽¹⁾ Вж. член 1, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 734/2013 на Съвета от 22 юли 2013 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 659/1999 за установяване на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО (ОВ L 204, 31.7.2013 г., стр. 15).

⁽²⁾ Помощта под формата на гаранции трябва да бъде ограничена във времето, а помощта под формата на заеми трябва да бъде обвързана със срокове на погасяване.

41. За да бъде съвместима мярката за помощ, нейните отрицателни ефекти, изразяващи се в нарушение на конкуренцията и въздействие върху търговията между държавите членки, трябва да бъдат ограничени и по-малки от положителните ефекти, изразяващи се в принос за целта от общоевропейски интерес.
42. Когато оценява отрицателните ефекти на мярката за помощ, Комисията фокусира анализа си върху предвидимото въздействие, което помощта може да окаже върху конкуренцията между предприятията в засегнатите продуктови пазари, включително на пазарите нагоре или надолу по веригата, както и върху риска от свръхкапацитет.
43. Комисията оценява риска от затваряне и господстващо положение на пазара, по-специално когато няма разпространение на резултатите от научноизследователската дейност или то е ограничено. Проектите, свързани с изграждането на инфраструктура⁽¹⁾, трябва да гарантират открит и недискриминационен достъп до инфраструктурата и недискриминационни цени⁽²⁾.
44. Комисията оценява потенциалните отрицателни ефекти върху търговията, включително риска от надпревара между държавите членки по отношение на субсидиите, който може да възникне, по-специално по отношение на избора на местоположение.

4.3. Прозрачност

45. Държавите членки гарантират публикуването на следната информация на подробен уебсайт за държавната помощ на национално или регионално ниво:
  - а) текста на мярката за помощ и разпоредбите за нейното прилагане или връзка към него;
  - б) наименованието на органа или органите, предоставящи помощта;
  - в) наименованието на отделните бенефициери, вида и размера на помощта, предоставена на всеки бенефициер, датата на предоставяне, вида на предприятието (МСП/големи предприятия), региона, в който се намира бенефициерът (на ниво II от NUTS) и основния икономически сектор, в който предприятието бенефициер осъществява дейност (на ниво групи по NACE)⁽³⁾.
46. Това изискване може да отпадне за индивидуални помощи под 500 000 евро. Тази информация трябва да се публикува, след като бъде взето решението за отпускане на помощта, да се съхранява в продължение на най-малко 10 години и да бъде достъпна за широката общественост без ограничения⁽⁴⁾. От държавите членки няма да се изисква да представят горепосочената информация преди 1 юли 2016 г.

5. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

5.1. Задължение за уведомление

47. Съгласно член 108, параграф 3 от Договора държавите членки трябва да информират Комисията предварително за всякакви планове за предоставяне или изменение на държавна помощ, включително помощ за ВПОИ.
48. Държавите членки, участващи в един и същ ВПОИ, се приканват, когато е възможно, да предоставят на Комисията общо уведомление.

5.2. Последваща оценка и докладване

49. Изпълнението на проекта подлежи на редовно докладване. Когато е уместно, Комисията може да поиска извършването на последваща оценка.

5.3. Влизане в сила, срок на действие и преразглеждане

50. Настоящото съобщение се прилага от 1 юли 2014 г. до 31 декември 2020 г.

⁽¹⁾ За да се избегнат всякакви съмнения, пилотните линии не се считат за инфраструктури.

⁽²⁾ Когато проектът включва енергийна инфраструктура, той подлежи на регулиране на тарифите и достъпа, както и на изисквания за отделяне съгласно законодателството за вътрешния пазар.

⁽³⁾ С изключение на търговски тайни и друга поверителна информация в надлежно обосновани случаи и при наличие на съгласие от страна на Комисията (Съобщение на Комисията от 1 декември 2003 г. относно професионалната тайна при решенията за държавна помощ, C (4582) 4582 (ОВ С 297, 9.12.2003 г., стр. 6).

⁽⁴⁾ Тази информация се публикува в срок от 6 месеца от датата на предоставяне. В случай на неправомерна помощ от държавите членки ще се изисква да осигурят публикуването на тази информация *ex post*, в рамките на не повече от 6 месеца, считано от датата на решението на Комисията. Информацията трябва да бъде във формат, който позволява данните да бъдат търсени, извлечени и лесно публикувани в интернет, например във формат CSV или XML.

51. Комисията прилага принципите, установени в настоящото съобщение, по отношение на всички проекти за помощ, за които е постъпило уведомление и за които тя трябва да вземе решение след публикуването на съобщението в *Официален вестник на Европейския съюз*, дори в случаите, в които за проектите е постъпило уведомление преди датата на неговото публикуване.
52. В съответствие с известието относно определянето на приложимите правила при оценка на неправомерно предоставена държавна помощ⁽¹⁾, в случай на помощ, за която не е постъпило уведомление, Комисията прилага настоящото съобщение, ако помощта е предоставена след неговото влизане в сила, а във всички останали случаи – приложимата уредба, която е била в сила към датата на предоставяне на помощта.
53. Комисията може да реши да измени настоящото съобщение по всяко време, ако това е необходимо по причини, свързани с политиката в областта на конкуренцията, или за да се вземат предвид други политики на Съюза, международни ангажменти, развитието на пазарите, или по други основателни причини.

⁽¹⁾ Известие на Комисията относно определянето на приложимите правила при оценка на неправомерно предоставена държавна помощ (ОВ С 119, 22.5.2002 г., стр. 22).

ПРИЛОЖЕНИЕ

ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ

- а) Проучвания за осъществимост, включително подготвителни технически проучвания, и разходите за получаване на разрешенията, необходими за реализацията на проекта.
- б) Разходи за инструменти и оборудване (включително инсталации и превозни средства), доколкото те се използват, и за периода, през който се използват за проекта. Ако въпросните инструменти и оборудване не се използват за проекта през целия им експлоатационен срок, за допустими разходи се считат само амортизационните отчисления за срока на проекта, изчислени въз основа на добрата счетоводна практика.
- в) Разходи за придобиване (или строителство) на сгради, инфраструктура и земя, доколкото те се използват, и за периода, през който се използват за проекта. Когато тези разходи се определят според търговската трансферна стойност или реално извършените капиталови разходи, вместо според амортизационните отчисления, остатъчната стойност на земята, сградите или инфраструктурата следва да бъде приспадната от ликвидния дисбаланс *ex ante* или *ex post*.
- г) Разходи за други материали, консумативи и подобни продукти, необходими за проекта.
- д) Разходи за получаване, валидиране и защита на патенти и други нематериални активи. Разходи за научноизследователска дейност по договор, знания и патенти, закупени или лицензирани от външни източници на принципа на сделка между несвързани лица, както и разходи за консултантски и еквивалентни на тях услуги, използвани изключително за проекта.
- е) Разходи за персонал и административни разходи (включително постоянни разходи), направени пряко за дейности в областта на НИРДИ, включително дейностите в областта на НИРДИ, свързани с началното промишлено внедряване⁽¹⁾, или в случай на инфраструктурен проект — направени при построяването на инфраструктурата.
- ж) В случай на помощ за проект за начално промишлено внедряване капиталовите и експлоатационните разходи, доколкото промишленото внедряване е следствие от дейност в областта на НИРДИ⁽²⁾ и самото то съдържа много важен компонент на НИРДИ, представляващ неразделен и необходим елемент на успешното изпълнение на проекта. Експлоатационните разходи трябва да са свързани с такъв компонент на проекта.
- з) Други разходи могат да бъдат приети, ако са основателни и неразривно свързани с осъществяването на проекта, с изключение на експлоатационни разходи, които не са обхванати в буква ж).

---

(1) Началното промишлено внедряване се отнася до увеличаването на мащаба на пилотните съоръжения или до първите по рода си оборудване и съоръжения, които реализират стъпките след пилотния етап, включително етапа на изпитване, но не са масово производство, нито търговски дейности.

(2) Началното промишлено внедряване не трябва да се извършва от организационната единица, извършила дейността в областта на НИРДИ, доколкото същата единица придобива правото на използване на резултатите от предхождащата дейност в областта на НИРДИ и дейността в областта на НИРДИ и първото промишлено внедряване са обхванати от проекта и уведомлението е общо.